

Undersøgelse af udviklingen i maksimale vandstande i den østligste del af Limfjorden Aalborg – Hals

Burcharth, Hans Falk; Røge, Mads Sønderstrup

Publication date:
2015

Document Version
Også kaldet Forlagets PDF

[Link to publication from Aalborg University](#)

Citation for published version (APA):

Burcharth, H. F., & Røge, M. S. (2015). Undersøgelse af udviklingen i maksimale vandstande i den østligste del af Limfjorden Aalborg – Hals. Aalborg Universitet, Institut for Byggeri og Anlæg. DCE Technical reports Nr. 198

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal -

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at vbn@aub.aau.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

INSTITUT FOR BYGGERI OG ANLÆG
AALBORG UNIVERSITET

Undersøgelse af udviklingen i maksimale vandstande i den østligste del af Limfjorden Aalborg – Hals

**Hans F. Burcharth
Mads Sønderstrup Røge**

Aalborg Universitet
Institut for Byggeri og Anlæg

DCE Technical Report No. 198

**Undersøgelse af udviklingen i maksimale vandstande i
den østligste del af Limfjorden
Aalborg – Hals**

Hans F. Burcharth
Mads Sønderstrup Røge

Oktober 2015

© Aalborg Universitet

Videnskabelige publikationer ved Institut for Byggeri og Anlæg

Technical Reports anvendes til endelig afrapportering af forskningsresultater og videnskabeligt arbejde udført ved Institut for Byggeri og Anlæg på Aalborg Universitet. Serien giver mulighed for at fremlægge teori, forsøgsbeskrivelser og resultater i fuldstændig og uforkortet form, hvilket ofte ikke tillades i videnskabelige tidsskrifter.

Technical Memoranda udarbejdes til præliminær udgivelse af videnskabeligt arbejde udført af ansatte ved Institut for Byggeri og Anlæg, hvor det skønnes passende. Dokumenter af denne type kan være ufuldstændige, midlertidige versioner eller dele af et større arbejde. Dette skal holdes in mente, når publikationer i serien refereres.

Contract Reports benyttes til afrapportering af rekvireret videnskabeligt arbejde. Denne type publikationer rummer fortroligt materiale, som kun vil være tilgængeligt for rekvirenten og Institut for Byggeri og Anlæg. Derfor vil Contract Reports sædvanligvis ikke blive udgivet offentligt.

Lecture Notes indeholder undervisningsmateriale udarbejdet af undervisere ansat ved Institut for Byggeri og Anlæg. Dette kan være kursusnoter, lærebøger, opgavekompendier, forsøgsmanualer eller vejledninger til computerprogrammer udviklet ved Institut for Byggeri og Anlæg.

Theses er monografier eller artikelsamlinger publiceret til afrapportering af videnskabeligt arbejde udført ved Institut for Byggeri og Anlæg som led i opnåelsen af en ph.d.- eller doktorgrad. Afhandlingerne er offentligt tilgængelige efter succesfuldt forsvar af den akademiske grad.

Latest News rummer nyheder om det videnskabelige arbejde udført ved Institut for Byggeri og Anlæg med henblik på at skabe dialog, information og kontakt om igangværende forskning. Dette inkluderer status af forskningsprojekter, udvikling i laboratorier, information om samarbejde og nyeste forskningsresultater.

Udgivet 2015 af
Aalborg Universitet
Institut for Byggeri og Anlæg
Sofiendalsvej 9-11
DK-9200 Aalborg SV, Danmark

Trykt i Aalborg på Aalborg Universitet

ISSN 1901-726X
DCE Technical Report No. 198

1. Undersøgelsens formål

Udviklingen i maksimalvandstande i den veslige del af Limfjorden har påkaldt sig stor interesse i forbindelse med diskussionen om stigende oversvømmelsesfrekvens relateret til en eventuel klimaændring.

Formålet med nærværende undersøgelse er at belyse udviklingen i maksimalvandstande i den østligste del af Limfjorden på strækningen fra Aalborg til Hals, en strækning hvor der er lavtliggende områder på begge sider af fjorden.

Målinger af højvandstande i Aalborg er foretaget siden 1944 og i Hals siden april 2002.

2. Tilgængelige vandstandsmålinger

Aalborg Havn A/S har registreret vandstande som anført i nedenstående opgørelse/statistik Tabel 1, dateret 31.07.2014. Opgørelsen indeholder målte månedlige maksimalvandstande for perioden september 1969 til juli 2014.

Danmarks Meteorologiske Institut (DMI) har siden 2002 modtaget den automatiske måling af vandstandene, som foretages hvert tiende minut. Med tilladelse af 14.11.2014 fra Civ. ing. Lars Thorsted, Aalborg Havn A/S har forfatterne fra DMI fået adgang til følgende data:

Station 20303 Aalborg Øst, Tunnelbassinet. 03.05.2002 – 25.11.2014.

Station 20262 Hals Havn. 11.04.2002 – 25.11.2014.

Station 20299 Grønlandshavnen. 27.08.2007 – 25.11.2014.

Målestationernes placering er vist i Fig.1.

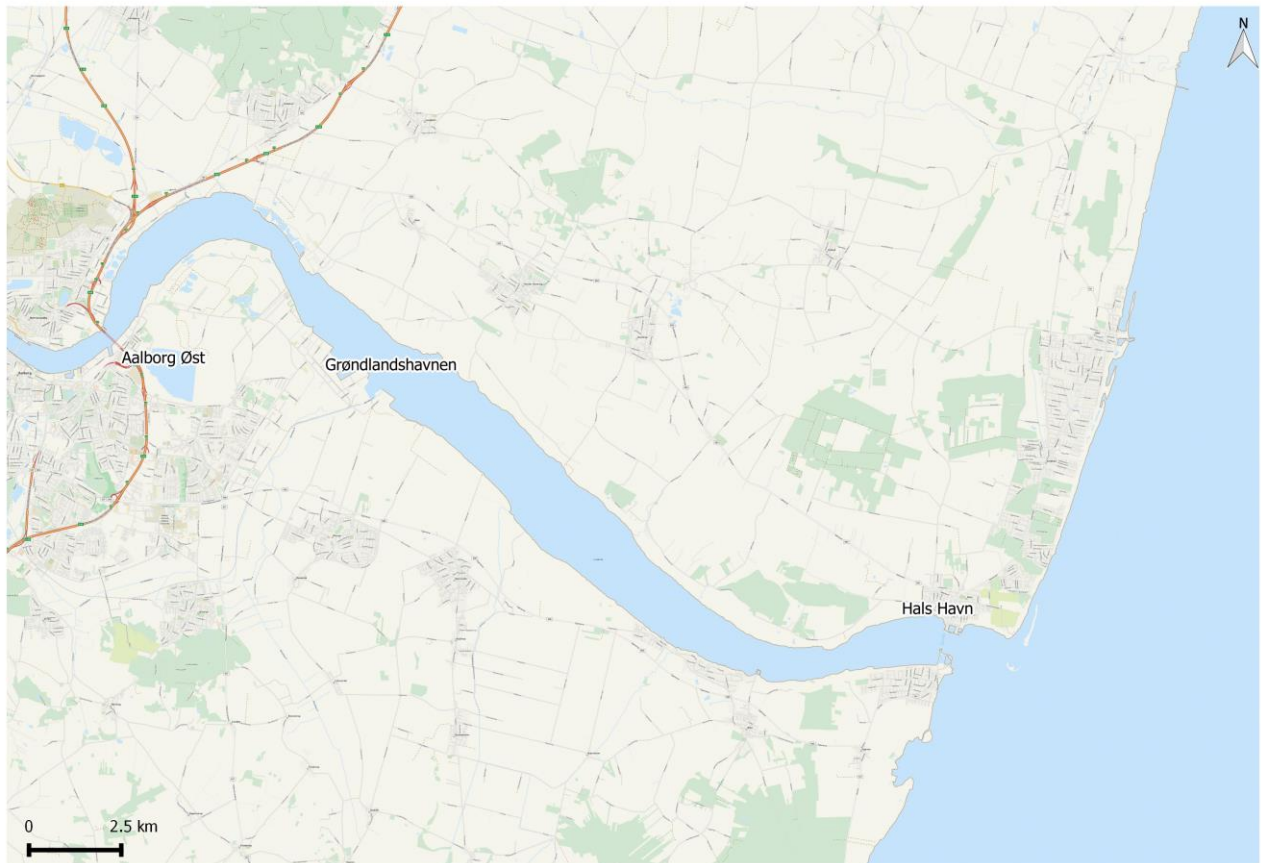

Fig.1. Placering af vandstandsmålestationerne i Aalborg og i Hals

Tabel 1. Statistik over maksimale vandstande i Aalborg Havn
Maksimale vandstande i Aalborg Havn Maksimale vandstande i cm.

1944-1970: Aflæsning på vandstandsbrædt

1969-10.03 2008: Aflæsning på selvregistrerende måler

11.03 2008 - : Aut. Vandstandsmåler ved Tunnelbassin

1944-45:	80	1954-55:	127	1962-63:	74
1946-47:	68	1955-56:	105	1963-64:	86
1948-49:	78	1956-57:	90	1964-65:	86
1949-50:	78	1957-58:	70	1965-66:	98
1950-51:	92	1958-59:	90	1966-67:	102
1951-52:	86	1959-60:	68	1967-68:	96
1952-53:	68	1960-61:	76	1968-69:	54
1953-54:	90	1961-62:	108		

År	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Året
1969									97	88	89	33	97
1970	48	60	43	51	42	37	47	38	58	100	80	51	100
1971	62	53	33	36	12	36	37	42	42	92	73	67	92
1972	31	30	44	44	12	36	32	46	40	78	81	79	81
1973	31	73	23	52	19	40	39	47	51	47	105	90	105
1974			63	18	56	36	39	39	50	50	84	72	84
1975	78	27	38	33	31	18	38	42	76	64	65	67	78
1976	96	38	41	38	25	34	33	28	45	56	75	77	96
1977	50	36	55	33	36	35	44	25	66	82	99	75	99
1978	61	19	42	20	12	30	26	38	63	58	90	48	90
1979	48		46	14	36	16	41	34	62	49	74	72	74
1980	32	26	24	70	14	41	44	57	72	59	70	67	72
1981	28	67	70	29	33	47	27	40	58	75	133	60	133
1982	39	21	80	77	41	28	30	52	53	55	93	100	100
1983	101	84	47	24	25	32	29	35	84	75	68	56	101
1984	122	55	24	20	23	48	23	35	60	60	84	56	122
1985	44	68	36	36	22	28	40	44	58	67	150	60	150
1986	72		65	27	28	28	36	36	48	61	67	84	84
1987	45	55	52	27	28	46	37	47	67	98	71	68	98
1988	86	52	48	32	24	32	67	40	70	76	87	100	100
1989	71	116	70	24	29	52	49	52	50	62	59	64	116
1990	94	120	83	36	25	27	41	56	94	71	64	87	120
1991	74	44	28	35	24	28	29	36	61	88	69	109	109
1992	72	65	87	33	40	15	39	42	46	36	81	77	87
1993	99	75	60	37	13	22	32	38	34	35	32	103	103
1994	73	36	73	45	28	39	21	49	52	42	83	91	91
1995	111	67	67	46	16	25	32	47	103	64	52	44	111
1996	19	59	26	12	24	25	24	20	52	102	81	41	102
1997	37	88	56	39	32	29	21	30	54	69	34	65	88
1998	64	61	52	24	29	18	51	49	52	93	45	69	93
1999	74	76	31	32	32	35	41	36	62	61	78	108	108
2000	109	72	80	28	56	48	37	34	39	78	59	77	109
2001	39	33	34	32	24	28	35	40	41	63	71	60	71
2002	76	84	62	54	28	51	35	36	64	87	52	34	87
2003	68	40	40	53	46	48	37	56	52	72	47	65	72
2004	67	50	52	21	27	40	35	39	85	51	89	75	89
2005	120	62	49	21	29	23	40	56	57	61	52	54	120
2006	61	61	33	28	34	28	21	32	58	83	96	77	96
2007	119	44	88	44	41	78	48	48	52	44	105	73	119
2008	92	92	116	32	23	48	44	47	36	72	70	74	116
2009	60	37	43	15	49	35	45	57	69	89	85	52	89
2010	47	39	36	24	27	47	33	58	62	67	88	74	88
2011	46	87	68	32	52	32	32	62	73	81	120	133	133
2012	112	39	36	32	41	37	46	59	73	60	58	67	112
2013	64	67	17	31	26	27	40	59	51	103	72	151	151
2014	67	67	55	50	39	29	34						67
Måned	122	120	116	77	56	78	67	62	103	103	150	151	151

Aalborg Havn A/S
2014-07-31

Som eksempel på udskrift fra den i perioden 1969 – 10.03.2008 benyttede selvregistrerende måler i Aalborg Havn er i Fig. 2 gengivet en strimmel med målingen i dagene 27.12.2004 – 03.01.2005. De i ovenstående statistik for Aalborg Havn for perioden 1969 – 13.03.2008 viste data er tilvejebragt ved aflæsning af strimlerne fra den selvregistrerende måler.

Til analyserne foretaget i denne undersøgelse er der brugt DMI data for perioden 01.01.2003 - 31.12.2012 fra Station 20303 Aalborg Øst, Station 20262 Grønlandshavnen, og Station 20299 Hals Havn.

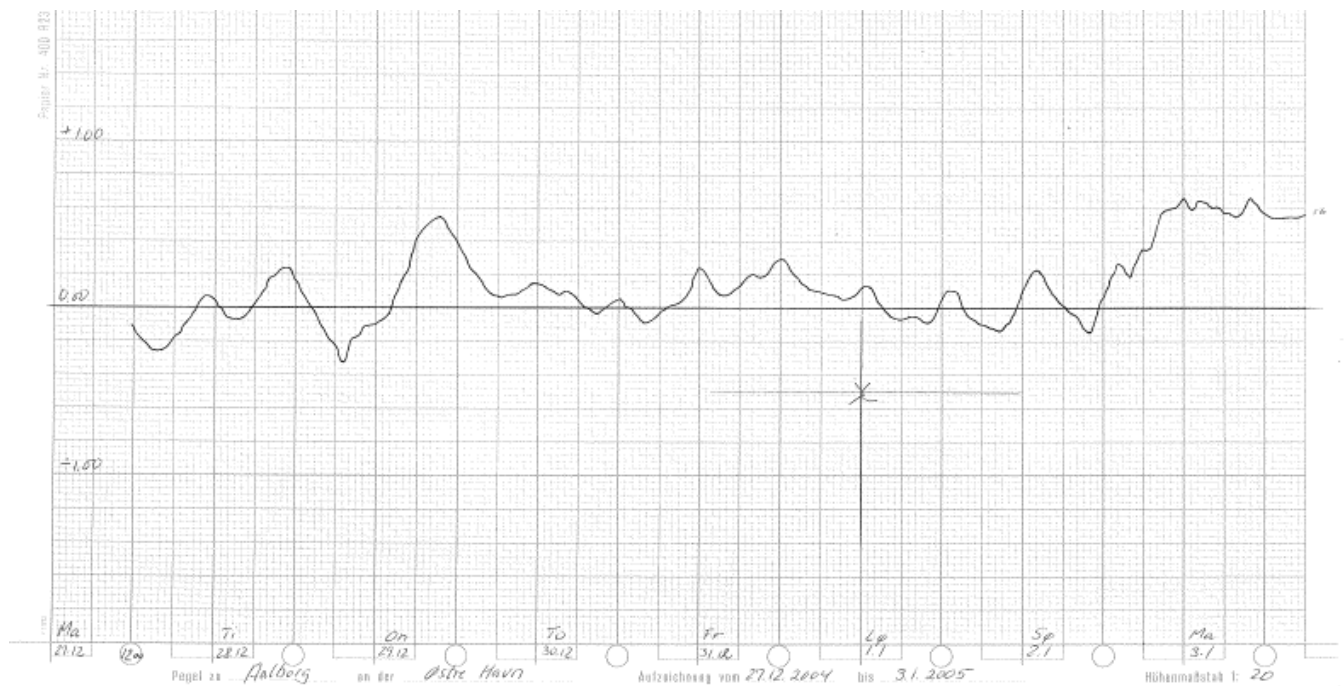

Fig. 2. Eksempel på udskrift fra selvregistrerende vandstandsmåler i Aalborg Havn

3. Årsag til højvande og højvandets udbredelse på strækningen Aalborg - Hals

Højvande i Limfjorden imellem Aalborg og Hals skyldes i hovedsagen vandspejlsstigning på grund af atmosfærisk lavtryk og vindforårsaget opstuvning af vand. Astronomisk tidevand spiller en underordnet rolle, da det alene optræder i Kattegat, men med maksimalværdier, der er mindre end ± 0.30 m. Ved storme fra Vest breder højvandet sig fra Vesterhavet igennem Limfjorden, hvor vindforårsaget opstuvning af vandet i Løgstør bredning normalt giver det største tilskud til vandstanden i Aalborg. Ved vestenstorme presses vandet op i Skagerrak og Kattegat, hvorfra det fra Hals breder sig mod Aalborg. Højvande i Aalborg kan således komme fra både øst og vest. Ved analyse af vandstandstidsserierne har det vist sig, at de største vandstande kommer fra Øst, d.v.s. at store højvande normalt breder sig fra Hals mod Aalborg. Således er det vist, at de fem, måske seks største højvande i den analyserede 10 års periode udbreder sig fra Hals mod Aalborg. Dette forhold har betydning for den tidsforskydningen, der anvendes i korrelationsberegningen. Der kan i analysen kun forskydes i én retning, selv om bølgeudbredelsen jo kan gå i begge retninger. I korrelationsanalyserne er derfor regnet med, at højvandet i Aalborg optræder senere end højvandet i Hals.

I Fig. 3 er vist et eksempel på tidsforskydningen imellem højvandstande i Hals og Aalborg.

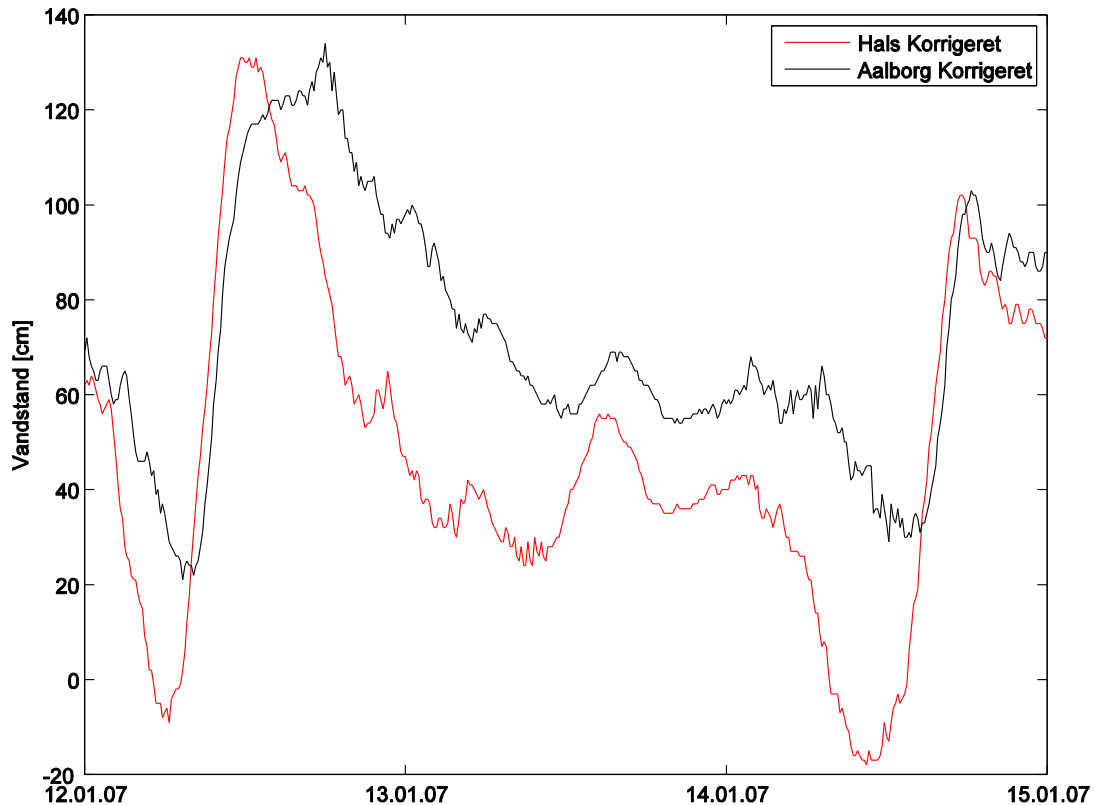

Fig. 3. Eksempel på tidsforskydning imellem højvande i Hals og Aalborg

4. Undersøgelsens metodik

Indledningsvis er ved hjælp af Tabel 1 undersøgt variationen af årlig maksimalvandstand i Aalborg Havn over perioden 1944 – 2013, dvs. 68 år, for at se om der afspejles en trend.

Dernæst er DMI dataene fra Station 20303, Aalborg Øst, for perioden 2003 – 2012, dvs. 10 år, analyseret med hensyn til månedlige maksimalvandstande med det formål at sammenligne med de tilsvarende månedlige maksimalvandstande givet i Tabel 1. Ideen med sammenligningen er at verificere pålideligheden af databehandlingen.

Efterfølgende er for samme 10 års periode sammenlignet overskridelseshyppigheden af højere vandstande i Aalborg Øst (Station 20303) og i Hals (Station 20262). Endvidere er maksimal-korrelationen imellem vandstandene i de to havne undersøgt ved forsøgsvis tidsforskydning af de to dataserier. Formålet er at vurdere, om den meget lange vandstandsstatistik for Aalborg Havn med rimelighed kan overføres til Hals Havn og dermed til hele strækningen fra Aalborg til Hals.

5. Årlig maksimalvandstand i Aalborg Havn i perioden 1944 – 2013.

Fig. 4 viser grafisk den registrerede maksimalvandstand i hvert af årene fra og med 1944 til og med 2013. Dataene er taget fra Tabel 1.

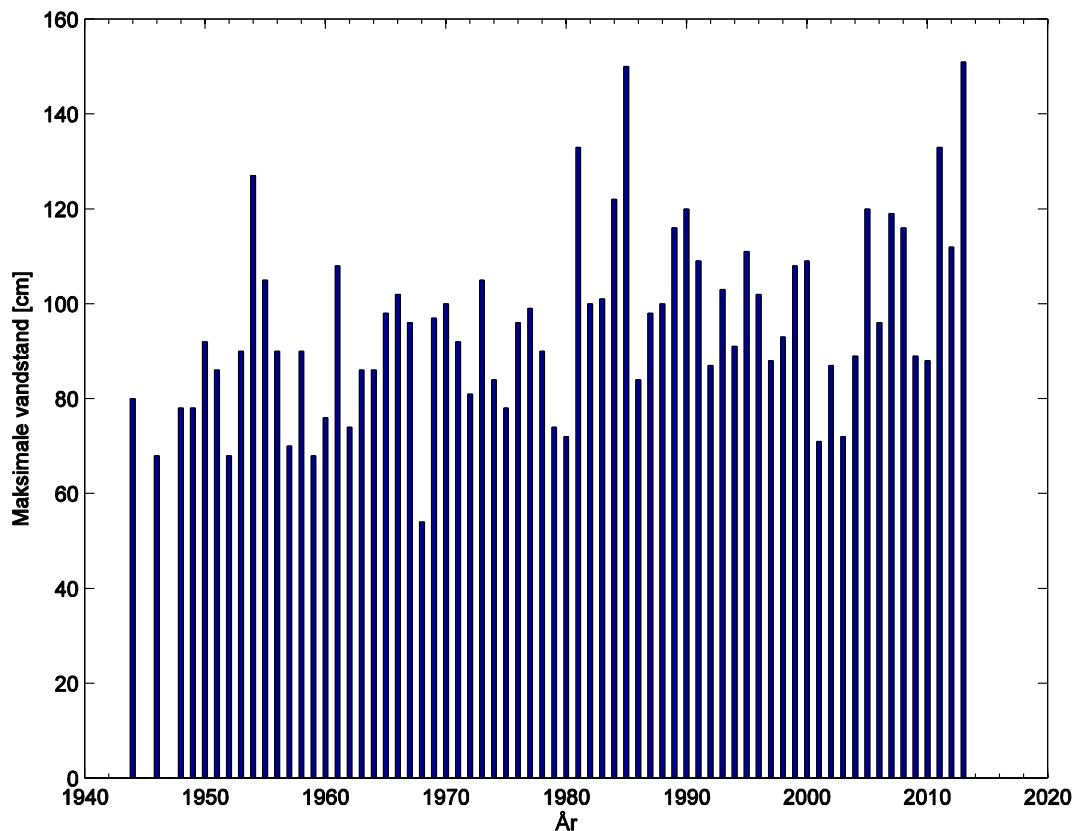

Fig. 4. Årlige maksimalvandstande i Aalborg Havn for årene 1944 – 2013

Det ses af Fig.4, at der tilsyneladende er en svag trend visende stigende maksimal-vandstande over de sidste år. Der skal dog nok tages hensyn til, at vandstandene i årene indtil 1969 blev aflæst på vandstandsbræt, dvs. at der ikke er sikkerhed for, at aflæsninger blev foretaget netop på de tidspunkter, hvor maksimalvandstandene optrådte. Der er dermed ret stor sandsynlighed for, at maksimalvandstandene i perioden indtil 1969 kan være ensidigt for små. På den baggrund er det ikke muligt at afgøre, om der reelt har været en tendens til stigende maksimalvandstande i observationsperioden.

6. Filtrering og udbedring af DMI dataserien for Aalborg og Hals i 10 års perioden 2003 – 2012

Dataserierne indeholder udfald samt fejlregistreringer, som er identificeret ved visuel gennemgang af dataserierne. Fig. 5 viser et eksempel på fejlregistrering. Dataserierne fra Aalborg Øst, Grønlandshavnen og Hals Havn er derfor blevet korrigeret ved, at målinger, der udviser vandstandsændringer på mere end 20.8 cm/10 minutter, samt målinger, der viser vandstande over 200 cm og under – 150 cm, er fjernet. Herudover er data, som ikke afspejlede forventet naturlig vandstandsvariation blevet fjernet.

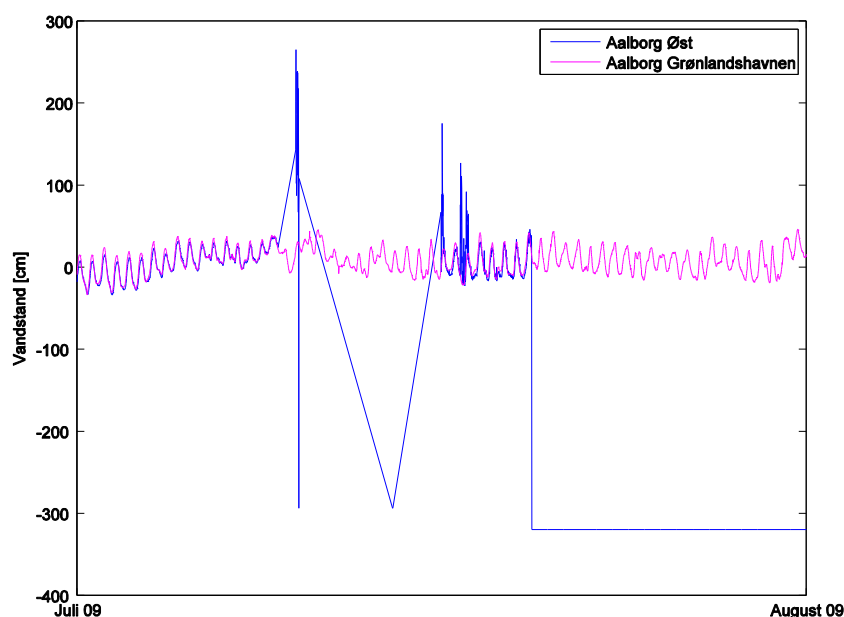

Fig. 5. Eksempel på fejlregistrering af vandstande i Aalborg Øst

Idet dataserien for Aalborg Øst, Station 20303, indeholder særligt mange fejlregistreringer, er for perioden siden start af parallel-vandstandsmålingerne i den nærliggende Grønlandshavn, Station 20299, brugt sidstnævnte målinger i databearbejdningen, dvs. i 5 år og 4 mdr. ud af 10 år.

Databearbejdningen består i, at simultandata fra Grønlandshavnen erstatter fejldata eller manglende data fra Aalborg øst. Den endelige tidsserie svarer således til vandstandsvariationen i Aalborg øst. I tilfælde hvor parallelmålinger ikke findes, er fejldata erstattet med den målte vandstand umiddelbart før fejlen opstår.

7. Sammenligning af de i Tabel 1 givne månedlige maksimalvandstande i Aalborg for 10 års perioden 2003 – 2012 med de tilsvarende fundet ved analyse af DMI dataserien.

Fra Tabel 1 er i Tabel 2 vist de månedlige maksimalvandstande for årene 2003 – 2012 til sammenligning med Tabel 3, der viser de månedlige maksimalvandstande fundet ved analyse af DMI data serierne med korrektioner som anført i Afsnit 6.

Tabel 2. Månedlige maksimalvandstande i Aalborg for perioden 2003 – 2012 taget fra Aalborg Havns statistik Tabel 1

År	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Året
2003	68	40	40	53	46	48	37	56	52	72	47	65	72
2004	67	50	52	21	27	40	35	39	85	51	89	75	89
2005	120	62	49	21	29	23	40	56	57	61	52	54	120
2006	61	61	33	28	34	28	21	32	58	83	96	77	96
2007	119	44	88	44	41	78	48	48	52	44	105	73	119
2008	92	92	116	32	23	48	44	47	36	72	70	74	116
2009	60	37	43	15	49	35	45	57	69	89	85	52	89
2010	47	39	36	24	27	47	33	58	62	67	88	74	88
2011	46	87	68	32	52	32	32	62	73	81	120	133	133
2012	112	39	36	32	41	37	46	59	73	60	58	67	112
Måned	120	92	116	53	52	78	48	62	85	89	120	133	133

Tabel 3. Månedlige maksimalvandstande i Aalborg for perioden 2003 – 2012 fundet ved analyse af korrigerede DMI dataserier

År	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Året
2003	70	39	40	57	36	52	42	59	57	80	50	81	81
2004	75	61	59	26	31	47	41	44	95	58	90	75	95
2005	121	70	54	30	37	30	48	63	64	70	60	62	121
2006	71	55	23	30	40	34	26	38	66	93	107	86	107
2007	134	43	99	53	47	81	50	40	59	52	115	79	134
2008	82	99	125	32	23	48	44	50	47	72	70	74	125
2009	60	37	43	15	49	35	45	57	69	89	85	52	89
2010	47	39	36	24	27	47	33	58	62	67	88	74	88
2011	46	87	68	38	53	39	32	62	73	81	120	133	133
2012	112	39	36	32	41	37	46	58	73	61	57	66	112
Måned	134	99	125	57	53	81	50	63	95	93	120	133	134

Det ses ved sammenligning af Tabel 2 og Tabel 3, at der kun er meget små relative afvigelser imellem værdierne i de to tabeller. Pålideligheden af dataanalysen antages derfor at være stor. I de følgende databehandlinger er anvendt dataene fra de korrigerede DMI dataserier

8. Sammenligning af månedlige maksimalvandstande i Aalborg Havn og Hals Havn for 10 års perioden 2003 – 2012

Som led i undersøgelsen af, hvor stor afvigelse der er imellem vandstande i Hals og i Aalborg, er for de to stationer i Tabel 3 og Tabel 4 vist de månedlige maksimalvandstande for perioden 2003 – 2012.

Tabel 3. Månedlige maksimalvandstande i Aalborg for perioden 2003 – 2012 fundet ved analyse af korrigerede DMI dataserier

År	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Året
2003	70	39	40	57	36	52	42	59	57	80	50	81	81
2004	75	61	59	26	31	47	41	44	95	58	90	75	95
2005	121	70	54	30	37	30	48	63	64	70	60	62	121
2006	71	55	23	30	40	34	26	38	66	93	107	86	107
2007	134	43	99	53	47	81	50	40	59	52	115	79	134
2008	82	99	125	32	23	48	44	50	47	72	70	74	125
2009	60	37	43	15	49	35	45	57	69	89	85	52	89
2010	47	39	36	24	27	47	33	58	62	67	88	74	88
2011	46	87	68	38	53	39	32	62	73	81	120	133	133
2012	112	39	36	32	41	37	46	58	73	61	57	66	112
Måned	134	99	125	57	53	81	50	63	95	93	120	133	134

Tabel 4. Månedlige maksimalvandstande i Hals for perioden 2003 – 2012

År	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Året
2003	82	36	41	61	39	52	44	62	58	87	53	86	87
2004	73	63	66	25	28	44	40	46	93	59	96	80	96
2005	116	88	66	26	32	30	43	70	68	68	59	65	116
2006	75	75	26	38	45	37	29	38	72	93	123	86	123
2007	131	56	101	64	55	81	51	38	64	55	120	86	131
2008	80	99	131	38	24	43	49	62	33	72	72	82	131
2009	71	42	47	26	57	42	44	51	64	88	84	58	88
2010	63	52	47	32	37	46	40	61	63	70	82	75	82
2011	55	85	66	41	53	38	38	60	67	83	123	130	130
2012	106	48	41	36	40	41	43	58	65	58	59	59	106
Måned	131	99	131	64	57	81	51	70	93	93	123	130	131

Ved sammenligning af de to tabeller kan det konstateres, at der kun er meget små afvigelser imellem de månedlige maksimalvandstande i Aalborg og Hals for så vidt angår de højere vandstande. Dette indikerer, at langtids- vandstandsstatistikken for de højere vandstande i Aalborg med god nøjagtighed kan anvendes for Hals, idet der dog er en klar tendens til, at vandstandene er lidt højere i Hals end i Aalborg.

9. Sammenligning af vandstandsvariationen i Aalborg og Hals i 10 års perioden 2003 – 2012.

I Fig. 6 er vist simultan-vandstandsvariationen som analyseret ud fra de korregerede DMI dataserier.

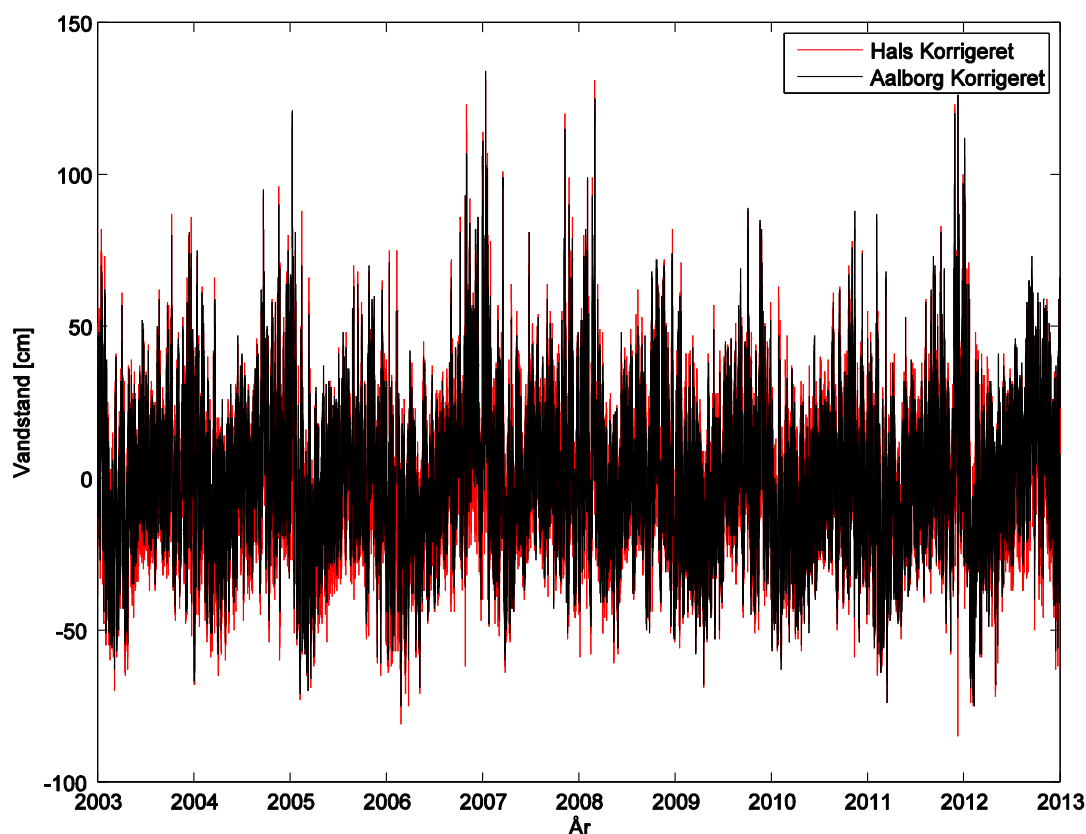

Fig.6. Vandstandsvariationen i Aalborg og Hals i perioden 2003 – 2012

Det ses af Fig.6, at der er en om end begrænset afvigelse imellem de simultant målte vandstande på de to lokaliteter. Afvigelserne skyldes til dels den tidsforskydning, der opstår som resultat af en begrænset udbredelseshastighed for en vandstandsændring.

10. Undersøgelse af korrelationen imellem vandstande i Aalborg og Hals for perioden 2003 - 2012

En undersøgelse af den maksimale korrelation imellem vandstandene i de to stationer er foretaget ved forsøgsvis tidsforskydning imellem de korrigerede DMI dataserier. Tidsforskydningen skal ideelt set svare til den tid det tager for en vandstandsændring at nå fra Aalborg til Hals eller omvendt. Udbredelseshastigheden for en vandstandsændring svarer til lavtvandsbølgeudbredelseshastigheden, som tilnærmet kan beregnes som $V = (g \cdot D)^{0.5}$, hvor g er tyngdeakselerationen, og D er middelvanddybden over tværsnittet.

På det grundlag er det beregnet, at tidsforskydningen imellem Tunnelbassinet (Aalborg Øst) og Grønlandshavnen er ca. 24 minutter. Imellem Grønlandshavnen og Hals havn er tidsforskydningen ca. 40 minutter, og imellem Tunnelbassinet og Hals Havn er den ca. 64 minutter. Maksimal korrelation imellem vandstandsdata for de tre lokaliteter skulle dermed opnås ved anvendelse af de beregnede tidsforskydninger. Som anført i Afsnit 3 er der regnet med, at udbredelsen for de store højvande fortrinsvis sker fra Hals mod Aalborg.

Figurene 7, 8 og 9 viser resultatet af korrelationsanalyser med tidsforskydning 0, 60 og 70 minutter. Det ses, at bedste korrelation opnås ved en tidsforskydning på 60 – 70 minutter.

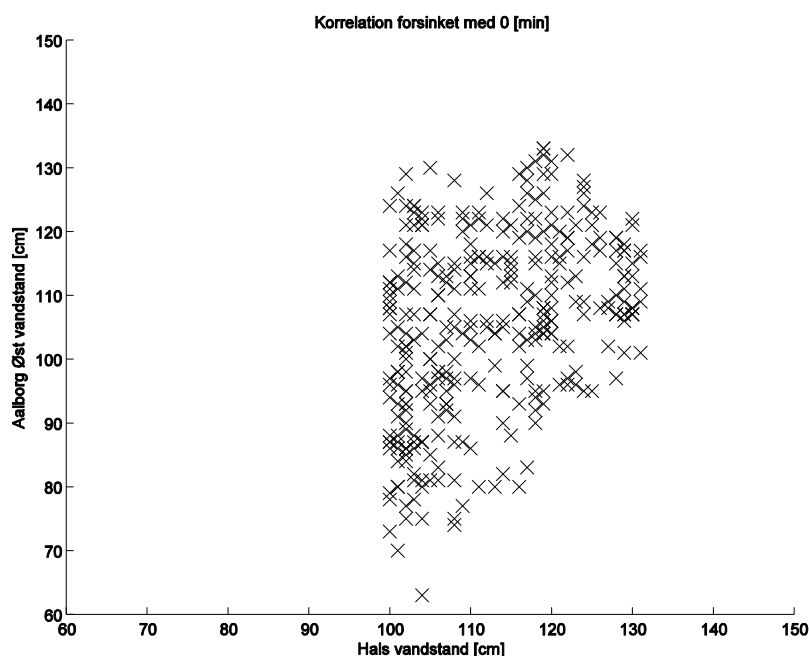

Fig. 7. Korrelation imellem højere vandstande (større end 100 cm) i Hals og Aalborg ved 0 minutters tidsforskydning

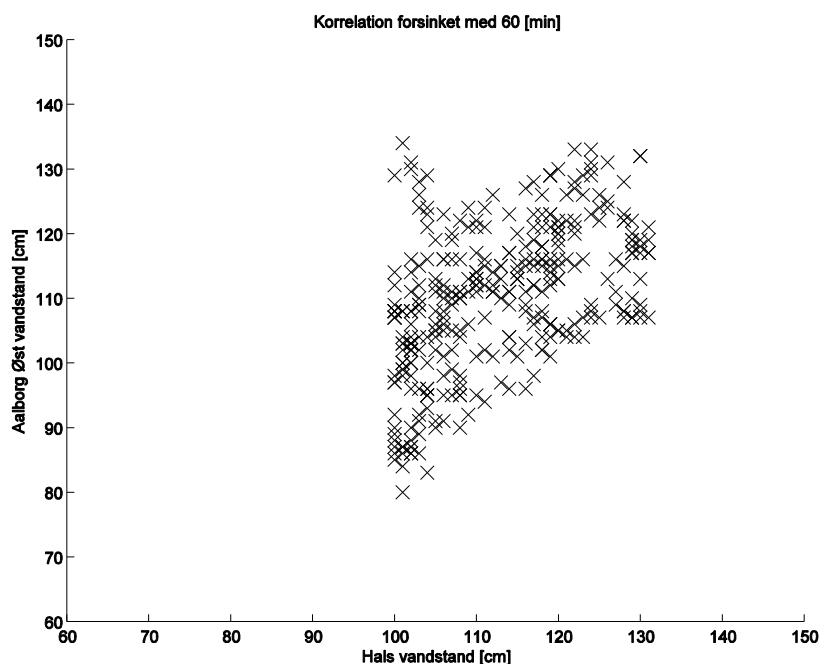

Fig. 8. Korrelation imellem højere vandstande i Hals (større end 100 cm) og i Aalborg ved 60 minutters tidsforskydning

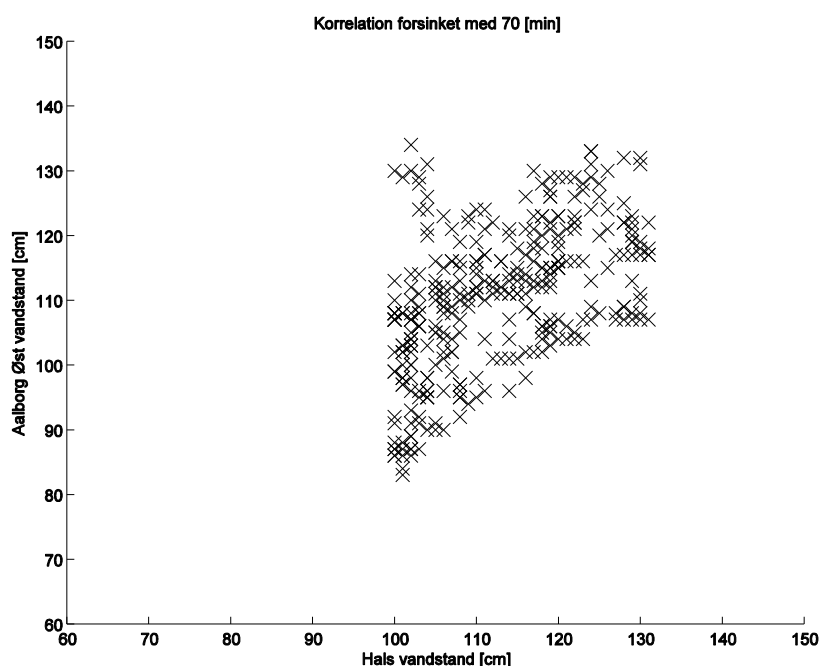

Fig. 9. Korrelation imellem højere vandstande i Hals (større end 100 cm) og i Aalborg ved 70 minutters tidsforskydning

11. Undersøgelse af frekvensen for overskridelse af højere vandstande i Aalborg og Hals

Af hensyn til oversvømmelse eller beskyttelse mod oversvømmelse af de lavt liggende områder, der grænser ud til Limfjorden, er det af interesse at undersøge, hvor hyppigt vandstanden overskrider forskellige niveauer på land. Her er gennemført en analyse af antallet af overskridelser af niveauerne fra +0.80 m til +1.50 m (med 0.10 m's interval) for 10 års perioden 2003 – 2012. De

korrigerede DMI dataserier for Hals og Aalborg er anvendt i analysen. Maksimalvandstande er defineret ud fra, at der hverken seks timer før eller seks timer efter er vandstande højere end den identificerede maksimalvandstand. Resultatet af analysen er vist i Tabel 5.

Tabel 5. Antal overskridelser af vandstands niveauer i Aalborg og Hals i 10 års perioden 2003 - 2012

Overskridelsesniveau [m]	Aalborg	Hals	% afvigelse fra Aalborg
0,8	42	40	-5%
0,9	22	25	+14%
1,0	13	14	+8%
1,1	9	8	-11%
1,2	4	5	+25%
1,3	2	2	0
1,4	0	0	0
1,5	0	0	0

Som det ses af Tabel 5, har der ikke været stor forskel i antal overskridelser af højere niveauer i de to stationer. Med baggrund i denne tabel samt beskrivelser og resultater givet i afsnittene 8, 9 og 10 må det formodes, at overskridelsesfrekvenserne i Aalborg og Hals i tidligere 10 års perioder siden 1970 ikke har været væsentligt forskellige fra de i Tabel 5 viste.

12. Kystdirektoratets vandstandsstatistik

Kystdirektoratets vandstandsprognose 2012 giver de i Tabel 6 viste vandstande svarende til middeltidsafstande (returperioder) på 10, 20, 50 og 100 år for lokaliteterne Hals og Nørresundby (DAC).

Tabel 6. Kystdirektoratets vandstandsprognoser 2012 for Hals og DAC Nørresundby

Middeltidsafstand i år	Hals (data 1964 – 31.1.2013)	Nørresundby (data 1972 – 8.1.2013)
10	+ 1,32 m	+ 1,22 m
20	+ 1,40 m	+ 1,30 m
50	+ 1,50 m	+ 1,39 m
100	+ 1,58 m	+ 1,46 m

13. Konklusioner

De højere vandstande er næsten ens i Aalborg og Hals med en tendens til lidt højere maksimale vandstande i Hals, jfr. Tabel 6.

Maksimalvandstande i Aalborg synes ikke at have ændret sig signifikant i løbet af de sidste 70 år, omend en svagt stigende tendens måske kan spores, selvom målingerne fra før 1970 sandsynligvis er for små, jfr. afsnit 5.

I Limfjorden på strækningen fra Aalborg til Hals har vandstanden i 10 års perioden 2003 – 2012 overskredet kote + 1,05 m cirka 10 gange, dvs. cirka én gang årligt. Kote + 1,4 m er i 10-års perioden ikke blevet overskredet. Kote + 1,3 m er overskredet to gange, hvilket svarer godt til den i Tabel 6 angivne værdi på + 1,32 m for 10 års middelfaststand.

Tak til civ.ing. Lars Thorsted, Aalborg Havn A/S for adgang til vandstandsmålingerne.

